

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): I. polrok 2024

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon Národnej rady SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
-
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
-
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: 840
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=8&ID=840>

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
10	JM 10.3 písm. d)	Povinnosť nahlasovať kritickú hodnotu skladových zásob poľnohospodárskych a potravinárskych komodít	zákon NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách § 3 ods. 4 § 22 ods. 5 § 24 § 28 ods. 5	5 313	-	-

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
10	JM 10.3 písm. d)	Povinnosť nahlasovať kritickú hodnotu skladových zásob poľnohospodárskych a potravinárskych komodít	zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách § 3 ods. 4 § 22 ods. 5 § 24 § 28 ods. 5	1.7.2022	právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, ktorá umiestňuje na trh komoditu určenú podľa § 3 ods. 4	370	-	14	5 313	-	-

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP
Regulácia č. 10 Povinnosť nahlasovať kritickú hodnotu skladových zásob poľnohospodárskych a potravinárskych komodít
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
<u>Ex ante vplyvy</u> na podnikateľské prostredie sa nebolo možné vyčíslit' ani uviesť spôsob vypočítania vplyvov, pretože predmetná regulácia bola zavedená do vládneho návrhu zákona pozmeňujúcim a doplňujúcim poslaneckým návrhom, prerokovaným v NR SR na 65. schôdzi dňa 25.5.2022, pričom analýza vplyvov na podnikateľské prostredie k tomuto pozmeňujúcemu návrhu nebola vypracovaná. <u>Ex post náklady:</u> V rámci ex post hodnotenia boli pri zisťovaní skutočných nákladov regulácie identifikované a vyčíslené administratívne náklady. Administratívne náklady na kategóriu dotknutých subjektov sme vypočítali vo výške 5 313 €, čo v prepočte znamená náklad 14 € na jedného podnikateľa (5 313 / 370) za predpokladu, že povinnosť trvá 45 minút za stanovenej frekvencie dvakrát ročne.
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Počet dotknutých subjektov, t. j. právnických osôb alebo fyzických osôb - podnikateľov, ktoré umiestňuje na trh komoditu určenú podľa § 3 ods. 4: 370 Zdroj: Údaj o početnosti dotknutých subjektov poskytlo Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum na základe ich interných štatistík.
Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
Vzhľadom na absenciu kvantifikácie ex ante nákladov hodnotenej regulácie nie je možné určiť rozdiel medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi regulácie.
Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: <i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“.</i> <i>Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>
Vzhľadom na absenciu kvantifikácie ex ante nákladov hodnotenej regulácie nie je možné určiť rozdiel v počte dotknutých subjektov.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Nepredpokladané náklady neboli identifikované. Ex ante fáza nebola vykonaná vzhľadom na zavedenie regulácie cez pozmeňujúci a doplňujúci poslanecký návrh.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Závazný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií: <u>Verejné ex post konzultácie</u> prebiehali od 18.4.-18.5.2024, pričom oznámenie o začatí verejných ex post bolo zverejnené na webe MPRV SR a následne na webe MH SR. Do verejných sa neprihlásil žiaden podnikateľský subjekt. <u>Cielené ex post konzultácie</u> boli vykonané v rámci Pracovnej skupiny pre potravinové právo, ktorá zasadala dňa 21.5.2024, za účasti zástupcov najdôležitejších oblastí, ako je rezort zdravotníctva, orgány úradnej kontroly potravín, zástupcovia potravinárskych a poľnohospodárskych komôr, ale aj zástupcovia obchodu ako: - Potravinárska komora Slovenska (PKS), - Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK), - Agrárna komora Slovenska (AKS), - Slovenská aliancia moderného obchodu (SAMO), - Slovenské združenie pre značkové výrobky (SZZV) - Zväz obchodu SR (ZO SR) - Prizvaní: Vidiecka platforma (VP), Slovenská poľovnícka komora (SPK) a Združenie mladých farmárov Slovenska (ASYF). Na pracovnej skupine boli účastní i zástupcovia Ministerstva hospodárstva SR.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám: Znenie podnetu z podnikateľského prostredia: <i>„Navrhujeme zrušenie regulácie upravujúcej povinnosť nahlasovať kritickú hodnotu skladových zásob poľnohospodárskych a potravinárskych komodít, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie potravinovej bezpečnosti štátu bez náhrady.“</i> Účastníci žiadali predmetné ustanovenie zo zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v z.n.p. vypustiť bez náhrady, pretože hlavné dôvody zavedenia regulácie už pominuli (PKS) a reguláciu považujú za administratívnu záťaž (SPPK, SAMO, VP).
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi: Účastníci dáta zasielajú MPRV SR alebo Štatistickému úradu alebo prostredníctvom informačných listov, pričom požadované údaje je možné získať aj z Komoditných rád.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia: Žiadne. Vypustiť predmetné ustanovenie zo zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v z.n.p. bez náhrady.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia: Účastníci nepovažujú za problematické poskytovanie dát, ak ich MPRV SR potrebuje, avšak problematické sa javí duplicitné zasielanie údajov.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch: Pravdepodobne dôjde k vypusteniu dotknutého ustanovenia zo zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v z.n.p.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

MPRV SR zjednotí a prehodnotí zasielanie údajov tak, aby údaje neboli zasielané duplicitne.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP <i>(nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).</i>
Regulácia č. 10 Povinnosť nahlasovať kritickú hodnotu skladových zásob poľnohospodárskych a potravinárskych komodít
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?
Regulácia bola zavedená z dôvodu, aby v prípade, keď na základe monitorovania trhu (resp. evidencie vývozcov) MPRV SR zistí, že stav poľnohospodárskych a potravinárskych komodít poklesne pod kritickú hodnotu, malo dostatok času na zabezpečenie a prijatie potrebných a účinných opatrení. Zavedenie účinných opatrení si totiž vyžaduje čas na ich prípravu, schválenie a vyhlásenie na národnej úrovni, ako aj čas na ich samotnú implementáciu v praxi.
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
Poskytované údaje boli použité v súvislosti s nahlasovaním skladových zásob obilnín pre EK. Ich hlásenie malo svoje opodstatnenie, či už z počiatočných obáv z nedostatku obilia na trhu, ale slúžili najmä na monitorovanie situácie.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Gestor neidentifikoval nepredvídané vplyvy.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Áno aj nie, nie je možné určiť jednoznačné stanovisko.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Bude vykonaná novelizácia zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v z.n.p, kde bude navrhnuté vypustenie regulácie alebo dôjde k jej zmene tak, aby nevytvárala administratívnu záťaž.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
Začiatok novelizácie zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v z.n.p je naplánovaný na II. polrok 2024, pričom dátum účinnosti nie možné uviesť vzhľadom na zatiaľ neznámu dĺžku legislatívneho procesu dotknutého zákona.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v *Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií* (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu, že regulácia bola do zákona zavedená pozmeňujúcim a dopĺňujúcim poslaneckým návrhom (prerokovaný v NR SR na 65. schôdzi dňa 25.5.2022), pričom analýza vplyvov na podnikateľské prostredie k pozmeňujúcemu návrhu nebola vypracovaná. Skutočné náklady gestor vyčíslil vo forme administratívnych nákladov použitím kalkulačky nákladov pre ex post hodnotenie (príloha 9b jednotnej metodiky). *Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)* (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje všetky informácie. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. V časti *Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante* gestor uviedol spôsob výpočtu nákladov na podnikateľské prostredie. Gestor uviedol zdroje počtosti, avšak bez internetového odkazu na konkrétne štatistiky, pretože sa jedná o interné štatistiky. Keďže ex ante analýza nebola vykonaná, rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch ako ani rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladoch nie je možné určiť. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie vo forme verejnej ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na svojom webovom sídle a na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to v stanovenom minimálnom časovom trvaní. Gestor v rámci ex post konzultácií vykonal aj ciele ex post konzultácie a to dňa 21.5.2024 formou prezenčného zasadnutia Pracovnej skupiny pre potravinové právo (10 členov) spolu s prizvanými zástupcami organizácií vrátane účasti Ministerstva hospodárstva (ďalej len „účastníci“). O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. V rámci ex post konzultácií účastníci žiadali vypustiť predmetné ustanovenie zo zákona, čo gestor uviedol v príslušnom textovom poli.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe. Opodstatnenosť regulácie gestor jednoznačne nepotvrdil. Alternatívne riešenie z pohľadu gestora, ktoré spočíva v zmene alebo v zrušení regulácie je uvedené v príslušnom textovom poli. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu upraviť/zrušiť.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

Regulácia č. 10

Povinnosť nahlasovať kritickú hodnotu skladových zásob poľnohospodárskych a potravinárskych komodít

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Hodnotená regulácia bola do zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách zavedená pozmeňujúcim a doplňujúcim poslaneckým návrhom z dôvodu ochrany potravinovej bezpečnosti štátu najmä v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine. Zároveň slúži aj na monitorovanie situácie v oblasti skladových zásob poľnohospodárskych a potravinárskych komodít určených podľa § 3 ods. 4 zákona, aby v prípade, že stav poľnohospodárskych a potravinárskych komodít poklesne pod kritickú hodnotu, mal štát dostatok času na zabezpečenie a prijatie potrebných a účinných opatrení.

Všetci účastníci ex post konzultácií požadujú vypustiť predmetné ustanovenie zo zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách bez náhrady. Podľa vyjadrení účastníkov nepovažujú za problematické poskytovanie dát v prípade potreby gestora, ako problematické vnímajú duplicitné zasielanie údajov (zasielanie dát napr. aj na Komoditné rady MPRV SR, Štatistický úrad SR), ktoré považujú za administratívnu záťaž.

Zavedenie hodnotenej regulácie do zákona malo podľa gestora v danom čase svoj význam. Poskytované údaje boli použité v súvislosti s nahlasovaním skladových zásob obilnín pre Európsku komisiu. Ich hlásenie malo svoje opodstatnenie, či už z počiatočných obáv z nedostatku obilia na trhu, ale slúžili najmä na monitorovanie situácie.

Ministerstvo hospodárstva konštatuje, že hodnotenie regulácie účastníkmi a spracovateľom sú v zhode a z tohto dôvodu odporúča reguláciu zrušiť bez náhrady v zmysle postoja gestora a účastníkov.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Ako alternatívne riešenie navrhnuté z pohľadu účastníkov bolo vypustiť predmetné ustanovenie zo zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách bez náhrady. SAMO navrhlo vypustiť mesačné hlásenia pre maloobchodné sklady. V rámci alternatívnych návrhov na zmenu aplikačnej praxe účastníci žiadali odstrániť duplicitu pri poskytovaní požadovaných údajov.

Gestor k návrhom účastníkov uvádza, že bude vykonaná novelizácia zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, kde bude navrhnuté vypustenie regulácie alebo dôjde k jej zmene tak, aby nevytvárala administratívnu záťaž. Začiatok novelizácie zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách je naplánovaný na II. polrok 2024, pričom dátum účinnosti nie možné uviesť vzhľadom na zatiaľ neznámu dĺžku legislatívneho procesu dotknutého zákona.

Ministerstvo hospodárstva súhlasí s postojom gestora prehodnotiť reguláciu a odstrániť nadmernú administratívnu záťaž podnikateľských subjektov v podobe duplicitného zasielania údajov a odporúča reguláciu pri najbližšej novelizácii hodnoteného zákona zrušiť bez náhrady.

Odporúčenie:

- ☐ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☒ zrušiť reguláciu bez náhrady
☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva súhlasí s postojom gestora prehodnotiť reguláciu a odstrániť nadmernú administratívnu záťaž podnikateľských subjektov v podobe duplicitného zasielania údajov a odporúča reguláciu pri najbližšej novelizácii hodnoteného zákona zrušiť bez náhrady.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Z dôvodu absencie kvantifikácie ex ante nákladov nie je možné posúdiť rozdiel medzi ea ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.